

Høringssvar fra Gran og Lunner Musikkråd vedr tilbudsstruktur videregående opplæring Innlandet 2026–2030

*Den fireårige tilbudsstrukturen for videregående opplæring for skoleårene 2026/27–2030/31 i Innlandet fylkeskommune er lagt ut på høring. Gran og Lunner musikkråd vil på det sterkeste oppfordre til videreføring av de studieforberedende linjene **Musikk, dans, drama og Medier og kommunikasjon** på Hadeland videregående skole (HVS).*

I skolestrukturprosessen i Innlandet i 2024 ble det vedtatt store endringer i skolestrukturen i fylket. Flere skoler ble nedlagt, og linjer avviklet. I denne prosessen ble de nevnte to linjene ved HVS vedtatt nedlagt, og det er ikke gjort inntak i VG1 25/26 på musikk- eller medielinja. Imidlertid ble det vedtatt videreføring for eksisterende elever, og VG2 og VG3 på linjene er fortsatt i drift.

Musikklinja på HVS er en særdeles viktig aktør i det mangfoldige og rike kulturlivet vi har på hele Hadeland og området rundt. På Hadeland har det over mange år blitt bygget opp et bredt og godt opplæringstilbud for barn og unge innen musikkutøvelse, med musikklinja på HVS, kulturskolen, kor og skolekorpsene som viktige grunnsteiner.

Musikklinja er svært aktive med bidrag i kulturlivet på Hadeland. Elever fra musikklinja er stadig med på prosjekter med lokale kulturkrefter. Alt fra konserter og prosjekter med korps, band og kor og med utallige egne prosjekter. Musikklinja har mange samarbeid med lokalt næringsliv, og bidrar eksempelvis på lokale markedsdager som «Gla`dager», på Hadelandskonferansen, på seremonier for vitnemål, fag- og svennebrev, åpning av veiprosjekter, og et utall andre arrangement.

Musikk- og medialinja gir elevene en unik mulighet til å få generell studiekompetanse samtidig som de dyrker interessen for henholdsvis musikk, kommunikasjon/media og kreative fag generelt. Skolehverdagen er variert med både teoretiske og praktiske fag. Gjennom de tre årene gjør elevene en rekke prosjekter, produksjoner, konserter og forestillinger både i og utenfor skolen. Samarbeid på tvers av klassetrinn og linjene skaper et helt unikt miljø og samhold.

– Det ville vært veldig ille hvis de legger ned en kreativ linje som dette på Hadeland. Det er mange talenter på Hadeland som trenger et slikt tilbud. Det blir ikke det samme å reise til Gjøvik, for mange blir det for langt unna, sa elevene selv om fylkeskommunens forslag i 2024

Musikk- og medialinja er et tilbud til Hadelandsregionens kreative ungdom og en enormt viktig del av linjetilbudet ved HVS. På HVS hadde man et bredt linjetilbud, som ga regionens ungdom gode valgmuligheter og et godt utgangspunkt for gjennomføring av videregående opplæring. HVS har hatt en gjennomføringsgrad på over 90 %, som er langt over landsgjennomsnittet. **Å fjerne de kreative linjene gir et mye dårligere utgangspunkt for at flest mulig kan gjennomføre videregående opplæring. Dette ser vi dessverre negative konsekvenser av allerede.** Det er ikke tatt inn noen fra 2009-kullet på kreative linjer på HVS. Vi vet at elever har flyttet bort fra Hadeland, bor på hybel, og dette har allerede ført til frafall i fritidsaktiviteter blant våre medlemsorganisasjoner. Ungdommen kan ikke være med på fritidsaktiviteter i nærmiljøet når de må bo borte eller pendle langt hver dag. Vi vet at elever planlegger å flytte bort neste år. Vi vet også at det er flere elever som går på studiespesialiserende linje i VG1, som ville valgt media eller musikk om de hadde hatt muligheten. Motivasjonen for gjennomføring blir lav når man går på en linje man ikke ønsker å gå på, med stor risiko for å falle ut.

Ferske tall fra **NAV Innlandet viser at utenforskap er en betydelig samfunnsutfordring.** Blant ungdom i alderen 18-29 år er utenforskapet på 18,8 prosent i Innlandet. Dette er tall fra Navs rapport Utenforskapstall 2024. *«Utenforskap er ikke en skjebne, men et resultat av blant annet strukturelle forhold og individuelle livsløp. Skal vi snu utviklingen, må vi investere i mennesker – tidlig og helhetlig. Det handler om å gi flere muligheter, og om å ta ansvar for dem som står utenfor» skriver Bjørn Lien, direktør for NAV Innlandet.*

Etter musikkrådets syn så er det å gjøre viften for studieforbereidende utdanningsløp så smal på en så stor skole som HVS og i en stor region som Hadeland et stort skritt i helt feil retning om man skal jobbe mot utenforskap. Det fylkeskommunen her gjør er å dytte ungdommene i retning av mer utenforskap.

Gran og Lunner musikkråd er glade for at Innlandet fylkeskommune **satser på kultur og har et mål om å sikre bredde innen studieforbereidende opplæring for kreative fag.** Da er det imidlertid helt bakvendt å legge ned de kreative linjene ved Hadeland videregående skole, og dermed gi mye dårligere vilkår for å nå nettopp dette målet. Et argument for nedleggelsen av de kreative linjene fra Innlandet fylkeskommune var at de elevene som ønsker studiekompetanse kan oppnå dette ved å gå studiespesialisering eller idrettsfag. De elevene som ønsker å gå media, musikk- dans- og drama har sine interesser og motivasjon i de kreative fagene, og å foreslå at disse elevene skal søke idrettsfag (som for øvrig er en sterkt oversøkt linje ved HVS) faller på sin egen urimelighet. Det vil være enormt synd å fjerne et slikt tilbud til regionens ungdom og gjøre oss fattigere på mangfold og kreativitet.

Det er også naturlig å se på potensialet for å tiltrekke seg enda flere søkere til HVS enn man allerede gjør i dag, ved å se samlet på tilbudet om kreative studieprogram i hele regionen rundt Hadeland. Å legge ned linjer ved HVS nå vil være helt urimelig, også med tanke på at Gran kommunes fylkestilhørighet i fremtiden sannsynligvis er Akershus, et fylke som mangler skoleplasser. Det er fortsatt drift ved begge linjer på HVS, og det vil være en liten kostnad å sørge for videreføring. Hvis man nå velger å fase linjene helt ut, vil både kompetanse, ressurser, utstyr og ikke minst miljøet og kvaliteten rundt linjene forsvinne. Slikt tar lang tid å bygge opp igjen, til en stor kostnad.

De ansatte ved musikklinja på HVS er høyt utdannede ansatte innen kreative fag, som har en hel- eller deltidsstilling ved skolen. Disse ansatte er også mange av regionens musikalske krefter og kapasiteter, som også bidrar sterkt i regionens kulturliv. Dette er også en av de svært positive ringvirkningene ved å ha kreative linjer i regionen, som må tas med i regnestykket.

Gran og Lunner musikkråd vil også påpeke at **HVS er en skole som er planlagt, bygget og rigget for musikklinje og medielinje**, for kun drøye ti år siden, i 2012. Det er gjort store investeringer i bygg og utstyr. Skolen har blackbox, 4 ensemblerom, og 9 øvingsrom tilpasset akustisk musikk og egenøving, m.m. Skolen er svært godt utstyrt med instrumenter og utstyr, og har musikklab med helt nye macer med programvare for å produsere musikk. Skolen har ikke minst en stor kultursal med plass til 380 personer, som er et av musikklinjas klasserom. Denne salen er utstyrt med profesjonelt lydanlegg og lysrigg. Det er med andre ord gjort svært store investeringer i bygningsmasse og utstyr til kreative linjer, og å se for seg at dette skulle bli stående ubrukt er uholdbart. Medialinja er også godt utstyrt for sin drift, på samme nivå.

Gran og Lunner musikkråd vil på det sterkeste oppfordre til videreføring av de kreative studieforbereidende linjene medier og kommunikasjon og musikk- dans og drama på Hadeland videregående skole!

Styret i Gran og Lunner Musikkråd